

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 7. Ad quid obligatur Religiosus ex vi voti obedientiæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

*Q. 6. Ad quid obligatur Religiosus ex Voto
Castitatis?*

Resp. Secundum omnes tenetur sub mortali non solum abstinere à conjugio, sed etiam ab omni voluntario actu luxuriæ, tum interno tum externo, ut à turpi cogitatione, delectatione morosa, ab impudico sermone, desiderio, aspectu, tactu, ab omni actu venereo, ab omni probabili periculo horum, & ab omnibus iis quæ aliquo modo sunt contra castitatem: nam votum castitatis etiam simplex, secundum significationem receptam in Ecclesia, & consensum Doctorum, & praxim fidelium hæc omnia complectitur. Unde quicquid in sæculari soluto est peccatum contra castitatem, est insuper in Religioso sacrilegium contra votum, & duplicem habet malitiam in Confessione exprimendam, unam luxuriæ contra virtutem castitatis, & alteram sacrilegii contra votum & Religionem.

*Q. 7. Ad quid obligatur Religiosus ex vi voti
obedientiæ?*

Resp. Ex communi tenetur I. Ad servandam Regulam secundum vim obligationis ejus in unaquaque Religione receptam: nam per votum obedientiæ subiecit se Regulæ & potestati Superiorum; hocque votum emisit secundum Regulam: ideoque se obligavit generatim ad vivendum secundum regulam eo modo quo ipsa intendit, & ad obediendum
Supe-

Superiori præcipienti consentaneè Regulæ. Ita Lessius. Quare si Regula Ordinis sub culpa absolutè obliget, ejus transgressio est contra votum, & sacrilega. Si verò Regula ex voluntate institutoris non obliget sub culpa absolutè, ejus transgressio non est contra votum, modo Religiosus sit paratus ad pœnam subeundam cum imponetur. Quod addo, quia omnis regula Religiosa, sub quâ comprehenduntur etiam Constitutiones & Statuta Religionis, obligat in conscientia, etiam in nostra Societate, ad pœnam subeundam si imponatur: nam ut docet Suarez, Regulæ, Constitutiones, & Statuta Religiosorum habent rationem Legis, nec sunt mera Consilia, cum habeant auctoritatem à Papa illa confirmante, vel fiant per jurisdictionem ab eo acceptam: ideòque obligant in conscientia, vel ad culpam absolutè, vel saltem ad pœnam. Deinde Superior habet jus puniendi actus contra Regulas, ac Statuta; & quidem in Societate nostra expressè hæc potestas pro' cujuscumque transgressione datur Superiori.

2. Tenetur ad res contentas in Regula pertinentes ad vota, & ad ea quæ in sua Religione præcepta sunt; & quidem sub mortali, si res illa sit gravis, sub veniali, si levis; quia tenetur servare voto illa secundùm regulam, & hæc obligant pro capacitate materiæ.

3. Tenetur ad omnia quæ Superior præcipit consentanea Ordinis Constitutionibus, Regu-

lis, Statutis, & Instituto, five ea expressè five implicitè vel virtualiter, in Instituto ac Regulis contineantur, vel ad illa etiàm indirectè pertineant; & quidem si præcipiat in virtute obedientiæ, in nomine Christi, vel simili formâ, quâ indicet se velle obligare graviter, vel quantum potest, tenetur sub mortali obedire in materia gravi: nam ad hoc se obligavit per votum obedientiæ, ut constat ex sensu & usu in Religionibus recepto, & Superior habet potestatem præcipiendi & graviter obligandi secundùm Regulam, secundùm quam Religiosus vovet obedientiam, & cui se subiecit, licet ipsa Regula per se & secluso præcepto superioris non obliget absolutè sub culpa. Aliàs votum obedientiæ inane & illusorium esset. Hinc c. 27. de Elect. in 6. dicitur: *Religiosi arbitrium, non ex sua (cum velle & nolle non habeat) sed ex illius, quem vice Dei supra caput suum posuit, & cuius imperiose subiecit, voluntate dependet.* In Societatis Jesu Constit. p. 9. c. 3. hæc habentur. *Generatim loquendo in rebus omnibus, quæ ad propositum societati finem perfectionis & auxilii proximorum ad gloriam Dei faciunt, omnibus præcipere in obedientiæ virtute possitis.*

Hinc Superiores præcipere possunt omnia quæ sunt moraliter necessaria ad præcavenda peccata, ad institutum, regulas, vel vota servanda; & nova statuta ad hunc finem condere; nam hæc virtualiter & implicitè pertinent ad institutum ac vota, & sub illis continentur.

Sic

Sic clausura arctissima jure præcipitur monialibus, quæ illam non voverunt; quia experientia docuit hanc esse moraliter necessariam ad custodiam castitatis, quam voverunt.

Item ad vitæ Religiosæ reformationem & observationem strictiorem, sine quâ disciplina religiosa & institutum Ordinis in suo vigore conservari moraliter nequit, possunt à Superioribus obligari professi: nam hoc implicitè ac virtualiter voverunt; & subjiciens se alicui ad finem, se ei quoque subjicit in iis quæ necessaria sunt ad illum finem. *Ita Sanchez, Lessius, Layman, & alii.* Nec consuetudo habet tantam vim, ut Religioni vel Papæ adimat potestatem reformandi & tollendi talem consuetudinem. *Ita Suarez.*

Quòd si Superior formâ præcipiendi non utatur, non videtur obligare sub mortali, nisi aliunde constet. Videtur tamen obligare sub veniali, si aliquo modo mandet, inquit Lessius, quia non intendit consulere & suadere duntaxat, sed aliquo modo præcipere & obligare, quantumvis non tantum quantum posset. Et ipsa ratio disciplinæ Religiosæ postulat, ut inferior obtemperet, etiamsi ei extremum præceptum non imponatur. Ita ille, addens superiorem non posse ratione hujus voti obligare subditum ad ea, quæ sunt vel contra regulam, vel supra regulam, vel infra regulam scilicet inutilia, nisi præcipiat ex causa quæ sit juxta regulam; quia subditus ex vi voti hujus non

intendit promittere, nisi vivendi normam & obedientiam secundum proprium institutum & regulam. Potest tamen Superior majorem austeritatem præcipere in pœnam commissi delicti; quia potest injungere pœnam dignam & consentaneam delicto, nam hoc exigit officium ac munus superioris: & ideo non est hoc supra regulam, quia ex vi illius subicitur Religiosus condignæ pœnæ: ergo obedientia secundum regulam includit obligationem parendi in hac pœna. Ita Suarez ex communi Doctorum sententia.

4. Potest obligari à Superiore cum periculo vitæ, quando aliqua actio periculosa necessaria est ad bonum commune Religionis. Ita Suarez & alii. Hinc potest obligari ad opitulandum fratribus ejusdem Religionis peste infectis; quia ad conservationem & bonum regimen Religionis pertinet quòd religiosi mutua sibi obsequia præstent, & in necessitate sibi subveniant: ideoque hoc saltem implicite ad Regulam pertinet. Ita Cajet. Castropal. Sanchez, &c. Item tempore pestis Religiosi, quorum institutum est spirituali proximorum salutem incumbere, tenentur jussu Superioris sæcularibus peste infectis Sacramenta ministrare, si Parochi ei muneri obeundo non sufficiant, & superior tenetur id præcipere: quia hoc est secundum eorum Regulam, cum eorum munus sit esse Episcoporum & Parochorum

rum Coadjutores in salute spirituali proximi adjuvanda. *Ita Sanchez, & alii.*

Præterea notanda sunt sequentia.

1. Peccatum contra votum obedientiæ habet duplicem malitiam, unam sacrilegii ratione fracti voti, & alteram iniustitiæ contra hominem, ratione traditionis & promissionis factæ Religioni & ejus Prælatis. *Ita Suarez.*

2. In dubio de potestate Superioris, vel an res præcepta sit licita, tenetur subditus parere, ex c. *Quid culpatur.* 23. q. 1. quia tunc melior est conditio Superioris, qui est in possessione auctoritatis & potestatis præcipiendi, & in quem inferior suam libertatem abdicavit, idque rectus ordo & subordinatio debita postulat. Deinde Superior habet jus præcipiendi id omne, quod non est certum excedere ejus potestatem.

3. Superior potest præcipere actus merè internos: quia sicut quisque potest illos vovere absolute, ita & conditionate, si Superior eos præcipiat. At Religiosi voto se obligant ad obediendum Superiori secundum Regulam præcipientis; & Regula præscribit Orationem mentalem, Examen conscientiæ, &c. Deinde actus merè interni sunt secundum Institutum Religionis, cujus finis est ad perfectionem charitatis ducere. Adde quod Innoc. XI. damnavit hanc Michaëlis de Molinos propositiōem: *Superioribus obedire debet in exteriori, & libertudo voti obedientiæ Religiosorum; pertinet ad*
libertatem

*lummodò ad exterius : aliud est in interiore, quò
solus Deus & directòr intrant.*

4. Superior Regularium habet etiam potestatem Patris-familias in ordine ad politicam domùs gubernationem, etiam erga Novitios. Unde ex quarto Præcepto Decalogi potest suos obligare in hac materia, licet in Regula non contineatur. Habet quoque à Papa jurisdictionem Ecclesiasticam quasi Episcopalem in suos subditos & novitios, vi cuius potest illos obligare independenter à voto, sicut Episcopus suos subditos.

5. Superiores Regularium possunt præceptis, statutis ac sententiis subditos suos ubicunque terrarum existentes obligare, excommunicare, fugitivos propriâ auctoritate capere: quia potestas in suos iis competit non ratione territorii, sed ratione personalis obligationis, ex voto obedientiæ.

6. Papa est primus ac supremus omnium Religionum Præpositus generalis; unde Religiosi tenentur vi voti obedientiæ ei primariò obedire in omnibus, in quibus tenentur suis Prælati regularibus: nam hoc votum per se primo ac principaliter fit summo Pontifici tanquam supremo omnium Religionum Præposito.